

Jadwiga Łopatka, Janina Misztal
Gimnazjum nr 2 w Warszawie
im. A. B. Dobrowolskiego
ul. Przybyszewskiego 45

PROFESOR A. B. DOBROWOLSKI PATRONEM MŁODZIEŻY GIMNAZJUM NR 2 W WARSZAWIE

Dzień 18 czerwca 2002 roku był dla Gimnazjum nr 2 na Bielanach w Warszawie datą wyjątkową, która przejdzie do historii szkoły. Właśnie wtedy gimnazjum otrzymało imię słynnego polarnika i naukowca – profesora Antoniego Bolesława Dobrowolskiego.

Nadanie imienia polarnika było kontynuacją wieloletniej tradycji Szkoły Podstawowej nr 5, która została przekształcona w obecne gimnazjum, bowiem jako pedagog głosił idee radykalnego przeobrażenia systemu oświaty i nauczania.

Wybór prof. Dobrowolskiego na patrona to decyzja świadoma. Uczniowie pod kierunkiem nauczycieli przez 2 lata poznawali jego sylwetkę i dorobek naukowy. To właśnie uczniowie wraz z rodzicami zdecydowali o wyborze profesora na patrona szkoły.

W dniu 18 kwietnia 2002 roku odbyło się w szkole seminarium naukowe na temat: „Antarktyda w czasach A. B. Dobrowolskiego i na progu trzeciego tysiąclecia.” Uczniowie pod kierunkiem nauczycieli zespołu przyrodniczego zaprezentowali prace, w których poruszyli zagadnienia, którymi zajmował się profesor Dobrowolski w czasie pobytu na Antarktydzie oraz współczesnymi zagrożeniami, jakie pojawiły się obecnie na tym obszarze.

Sesję zaszczylicili swą obecnością prof. Janusz Ostrowski (uczeń A. B. Dobrowolskiego), prof. Alicja Godlewska oraz delegacje zaprzyjaźnionych szkół wraz z nauczycielami.

Przykładowe tytuły referatów uczniów zaprezentowane na sesji:

„Trasa wyprawy Belgiki”,
„A. B. Dobrowolski i lodowce”,
„Memoriał o chmurach”,
„Charakterystyka ptaków śniegowych”,
„Profesor i jego badania nad zjawiskiem halo”,
„Polskie stacje na Antarktydzie”.

Warto poznać zdanie uczniów, którzy w osobisty sposób oceniają charakter, wytrwałość i pracowitość Patrona. Poniżej prezentujemy fragmenty trzech spośród kilkudziesięciu prac, które wpłynęły na konkurs literacki:

„Za co cenię profesora Dobrowolskiego”

„Dzwonek. Pośród gwaru przerwy ja – nie mam ochoty rozmawiać, śmiać się – chcę odpocząć po klasówce. Wodzę wzrokiem po ścianach i zatrzymuję się na szklanej gablocie, na którą wcześniej nie zwracałam uwagi.

Profesor Antoni Bolesław Dobrowolski – czytałam. Już wiem, to patron naszej szkoły, o którego osiągnięciach niedawno pisaliśmy pracę. Naukowiec, cenniona postać w dziedzinie meteorologii, członek wielu organizacji. To zabawne, ale nigdy wcześniej nie zastanawiałam się, co cenię w profesorze Dobrowolskim, zawsze postrzegałam Go jedynie na płaszczyźnie zawodowej jego wielkich osiągnięć (...).

Wytrwałość – profesor Dobrowolski nie zważał na trudności stojące na jego drodze i kontynuował karierę naukową zachęcając swą postawą innych – muszę przyznać, że mnie także. Niezwykle ważne jest również oddanie pracy, bo gdyby Profesor na pierwszym miejscu stawiał coś innego, jego osiągnięcia z pewnością nie byłyby tak wielkie.

Dziś, kiedy na świecie przede wszystkim liczą się pieniądze, ludzie wybierają zawody, które pozwalają im jak najszybciej wzbogacić się. Dobrowolski zamiast dóbr materialnych wolał spełnić się zawodowo – we wszystko, co robił, wkładał serce, czego wielu z nas dzisiaj nie potrafi.

Nasz Patron chciał dzielić się z innymi swą obszerną wiedzą, dlatego też był autorem wielu interesujących dzieł naukowych, jak „Historia naturalna lodu”.

Pomimo nawału zajęć i braku wolnego czasu był członkiem wielu organizacji naukowych – nie robił tego dla siebie, lecz z chęci pomocy. Chciał, aby inni poznali świat, by móc się nim w pełni cieszyć. Co cenię w prof. Dobrowolskim? Ambicję, dociekliwość, wytrwałość, umiejętność włożenia serca w to, co robił oraz bezgraniczne oddanie pracy i ludziom. Co mogę jeszcze o Nim powiedzieć? Chcę być taka jak On.

Dzwonek, obym wytrzymała w swoim postanowieniu.”

(Marta Bagińska kl. II g)

„Do napisania tego listu zachęcił mnie pański artykuł o Antarktydzie. Będąc uczennicą drugiej klasy gimnazjum z wielkim zaciekawieniem przeczytałam o wyprawie „Belgiki” w tak niebezpieczną drogę. Zainteresował mnie on dlatego, iż ja podobnie jak Pan pragnę związać swe życie z nauką. Dlaczego? Ponieważ widzę w tym przyszłość i jedyną iskierkę nadziei dla świata pośród ciemnych „chmur” wojen, chorób oraz nieszczęść. Dlatego też postanawiam brać przykład z Pana i wkładać serce w to, co robię. (...) Dziękuję Panu za to, że daje młodym ludziom wiarę w siebie i siłę do działania – czynienia tego świata lepszym.”

(Joanna Bojarska kl. II f)

ROZMOWA

Być może taka rozmowa się odbyła,
 Lecz śladu po sobie nie zostawiła.
 Czemu Pan taki smutny, Profesorze?
 W czymś pomóc może?
 Nie, to nie smutek. To zamyślenie.
 Docenią to czy pójdzie w zapomnienie?
 Nauka nie wszystkich interesuje.
 Wielu ludzi łatwiejszych dróg poszukuje.
 O „Belgice” nawet nie słyszeli.
 O tamtych pamiętnych dniach zapomnieli.
 Mam kolejne pytanie, Panie Dobrowolski.
 Czemu Pan to wszystko zrobił dla Polski?
 Co Pan od Niej otrzymał za to?
 Białą zimę, kolorową jesień, ciepłe lato.
 Głos rodziców i zapach domu,
 A tego nie oddam nikomu (...).

(Stawomir Kowalewski kl. II h)

Nadanie imienia szkole było więc uroczystością długo oczekiwaną.

W dniu 18 czerwca 2002 r. swoją obecnością zaszczylicili gimnazjum: Przedstawiciele świata nauki: prof. J. Ostrowski, prof. A. Nowicki, prof. J. Godlewska, prof. J. Machowski, prof. Z. Wójcik oraz przedstawiciel Gminy Warszawa Bielany – burmistrz p. Karol Szadurski i v-ce burmistrz p. Maria Wiro-Kiro, przedstawiciel Kuratorium p. wizytator Zofia Szmytkowska, przedstawiciele Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej p. Jan Wieruch, Dyrektorzy bielańskich szkół. Goście otrzymali pamiątkowe medale.

Ciepłe słowa o A. B. Dobrowolskim skierowali do uczniów przyjaciele profesora – prof. J. Ostrowski, prof. J. Godlewska, prof. A. Nowicki oraz prof. J. Machowski, który zadeklarował patronat naukowy nad gimnazjum ze strony Komisji Polarnych Nauk Humanistycznych i Społecznych PAN, której jest przewodniczącym.

Po części oficjalnej uczniowie zaprezentowali program artystyczny przybliżający zarówno atmosferę wyprawy polarnej, jak i niezwykłą osobowość Profesora.

Dzięki grze świateł, nastrojowej muzyce oraz świetnej recytacji, wszyscy podążali trasą statku „Belgika”, drżeli w czasie burzy na oceanie, zwiedzali Antarktydę i zachwycali się zorzą polarną.

Uroczystość dobiegła końca, a osoba prof. A. B. Dobrowolskiego na zawsze zostanie w pamięci wychowanków Gimnazjum nr 2.

Z pewnością wyrazy wdzięczności należą się dyrektor Gimnazjum – p. Danucie Rozmus, która w szczególny sposób troszczy się o przybliżanie uczniom sylwetki patrona. Tradycją szkoły stały się coroczne konkursy literackie dla uczniów kl. I, których celem jest zapoznanie z postacią prof. Dobrowolskiego.

Młodzież ma szansę poznać dorobek innych naukowców podczas comiesięcznych spotkań z prof. J. Ostrowskim, prof. J. Godlewską oraz prof. A. Nowickim w ramach „Koła Młodych Intelktualistów”, na spotkaniach którego realizujemy tematy jak np: „Zagrożenia ekologiczne”, „Broń atomowa”, „Wielkie religie świata” czy „Kosmos”.

Szkoła opiekuje się grobem Profesora na warszawskich Powązkach. W bibliotece znajdują się liczne pamiątkowe publikacje o dziełach A. B. Dobrowolskiego.

Na koniec chwila refleksji nad wybranymi cytatami z prac profesora.

„Uczcie swych wychowanków myśleć i tylko myśleć, a reszta będzie dodana przez przyrost.”

„Dobra szkoła to szkoła poprawnego myślenia. Dobry uczeń to ten, który uczy się poprawnie myśleć.”

„Wypowiadane zdania, opinie i oceny powinny być uzasadnione – nie gołosłowne – oparte na obserwacji, wiedzy i poprawnym myśleniu.”

„Chciałbym pokazać, że nie to, co człowiek posiada, ma wartość, ale to, co w życiu robi.”

„Dopóki żyję, dopóty nie zatracę nadziei.”

„Wydaje mi się, że właśnie dzisiaj zaczyna się życie, mam jeszcze tyle rzeczy do zrobienia.”

„Wam młodzi, rzucam moją cegłę twardą, kanciastą, ciężką. Dodaj, gdy będziesz już mógł swoją własną i rzuć następnemu.”

Czyż nie są to niezwykle mądre, wykraczające poza swoją epokę, szczególnie aktualne zwłaszcza w dzisiejszych czasach „złote myśli”?

P.S. Podając powyżej adres szkoły redakcja Biuletynu Polarnego apeluje do swoich Czytelników i polarników o przesłanie publikacji – artykułów i książek dla biblioteki szkolnej.